

DERUES.

ROMAN SILNEGA ZLOČINCA

Spisal
ALEXANDER DUMAS

Večkrat je imel priliko govoriti o svoji gospodnji in vselej je pripovedoval le najbolj ugodne stvari in raznašal ime in čast svoje gospodnje po celim mestu. Sosedje so seveda zopet pripovedovali njegovi gospodnji, kako izvrstnega pomočnika ima, in to je gospodinja tembolj veselilo, ker je Derues vse to iz svoje naklonjenosti in volje delal, in nikdar niti slutila n, da je ta hvala dobro premišljena in je Derues dobro vedel, zakaj je hvalil gospodnjo.

Derues je tiral svoje poštenje, dokler je mogel, toda znal pa je tudi prenehati, kakor hitro je sumil, da ga kdo opazuje, in dasi je neprestano koval načrte, kako bi sleparil in škodoval drugim, ga nikdar niso mogli dobiti pri svežem delu s tem, da bi ga presenečili. Kakor pajek, ki razprostira mrežo okoli sebe, se je on skrival v mrežo zlobe, preko katere je moral vsakdo iti, predno je prišel do njegove prave narave. Nesrečna usoda je hotela, da je brezskrbna udova določila leta 1767 Deruesa za svojega namestnika v trgovini, in s tem si je udova s štirimi otroci zapечатila svoj lastni pogin.

Derues je začel z mojsterskim udarcem življenje pod svojo novo gospodnjo. Njegova vzgledna pobožnost je bila predmet vsem sosedom v okolici, in njegova prva skrb je bila vprašati gospo Legrand, da mu preskrbi vestnega spovednika. Poslala ga je k spovedniku svojega ranjkega moža, očetu Cartault, reda Karmelitanca, ki je bil ves začuden nad fksom in pobožnostjo mladega moža, in kadar je šel mimo tr-

govine, si ni mogel kaj, da ne bi vstopil in častital gospej Legrand, ker ima tako uzornega človeka v trgovini, ki ji bo gotovo prinesel blagoslov. Derues pa se je kazal skrajno ponižnega ter je bil ves v rudičici radi te pohvale, in večkrat, kadar je videl karmelitanca stopiti v trgovino, se je skrival ali pa se delal kot da ga ne vidi. Raditega je bil delokrog njemu prost za vsako goljufijo, ker od tako pobožnega človeka ni nihče pričakoval kaj zločinskega.

Poleg pokore, ki jo je dobil od spovednika, si je sam nakladal kazni. Nosil je dva škapulirja z relikvijo madame de Chantal in sv. Franciška Saleškega, in včasih se je celo bičal. Njegova gospodinja je pripovedovala, da jo je prosil, naj kupi sedež v cerkvi sv. Nikolaja, da bi lahko prisostvoval božji, kadar je imel prosto, in ji je prinesel malo svoto denarja kot polovico svote, ki jo je zahtevala cerkev za sedež.

Tekom postnega časa je spal na slami, in potrudil se je, da je o tem zvedela gospa Legrand potom služkinje, dasi se je delal kot bi hotel skrivati. Navidez je skušal preprečiti služkinji, da ne bi prišla v njegovo sobo, in ko je končno dobila slamo v njegovi sobi, ji je prepovedoval o tem kaj omeniti, seveda ženska klepetavost ni mogla molčati ampak je dekla hitela naravnost k gospodnji in je vse povedala. Taka pobožnost, taka ponižnost in strah, da ne bi drugi vedeli, je seveda povzročila, da so ga ljudje še bolj spoštovali.

Vsak dan si je kaj novega

zmisli v hinarščini. Ena njegovih sester, ki je bila novicev v samostanu reda Obiskovanja sv. Device, bi morala na velikonočno dobiti samostanski pajčalon. Derues je dobil dovoljenje, da je navzoč pri teh slovesnostih. Podal se je na pot veliki petek. Ko je odhajal, je bilo v trgovini slučajno mnogo ljudi, in radovedni ljudje so ga vpraševali, kam gre, dočim mu je gospa Legrand ponudila kozarec žganja (vina se ni nikdar dotaknil) in nekoliko živeža predno gre na pot.

"Oh, gospa!" je vzkliknil, "kaj mislite, da bom jedel na tak dan, ko je bil Kristus naš Bog križan? S seboj vzamem kos kruha, toda povžil ga bom šele v gostilni, kjer prenočim, medtem se pa lahko postim ves dan."

Toda to mu se ni zadostovalo. Hotel je enkrat za vselej svojo poštenost postaviti na trdno podlago. Prilika se mu je kmalu ponudila, in takoj se je je oklenil dasi na stroške enega svojih sorodnikov.

Nekega dne ga je obiskal njegov brat, ki je imel gostilno v Chartres. Derues je prosil svojo gospodnjo, da sme sprejeti svojega brata v svoje stanovanje, da mu ob priliki razkaže znamenitosti mesta. Gospodinja je dovolila. Zadnji večer, ko se je njegov brat mudil v Parizu, je šel Derues v njegovo sobo, odprl s silo njegov potni kovček, kjer se je nahajala obleka, premetal je vse blago v njem in ko je opazil dve novi kapi, je začel kričati po hiši, da so prihiteli skupaj vsi posl in gospodinja. Njegov brat se je prav tedaj vrnil, in Derues ga je takoj napadel z nesramnim tatom, rekoč da je pred en večer ukradel iz blagajne v trgovini, s katerim denarjem si je kupil kape. Njegov brat se je branil, protestiral in zatrjeval nedolžnost, in ves nevoljen radi take obdolžitve je grozil, da razodene prejšnje življenje Antona. Toda Derues je bil toliko nesramen, da je prisegel na svoje

sveto poštenje, da je videl svojega brata prejšno noč pripraviti se blagajni v trgovini in odnesti večjo svoto denarja. Njegov brat je bil ves zmešan nad tako grdo lažjo. Jecljal je, obotavljal se je, končno so ga pa pahnili iz hiše. In Derues je povečal svoj ugled s tem, da je gospodnji ponudil svoj denar v povračilo za onega, ki je bil ukraden po njegovem bratu. Veljalo ga je sicer štiri franke, toda ta dogodek je še povečal njegov glas o poštenosti, in od sedaj je imel tako zaupanje pri gospodnji, da je lahko neusmiljivo kradel. In ves isti večer je preklečal v molitvi k Bogu, da bi Bog odpustil strašni greh njegovemu bratu.

Vsi ti načrti in zavijanja so imeli svoj uspeh, kajti niti ena duša v celi soseski se ni drznila dvomiti nad njegovo svetostjo.

Toda prerokovanje očeta Cartaulta se ni spopolnilo; božji blagoslov ni spremljal trgovine gospe Legrand. Vrsta nesreč in nezgod je sledila, in vsa Deruesova gorečnost in skrb za trgovino ni mogla preprečiti propada trgovine. Kajti Derues je hotel imeti sad svoje hinarščine. Navadno ni izvrševal svojih lopovščin pri luči ampak večinoma ponoči. Nešlano je drsel po hiši, odpiral brez šuma vrata z vso spretnostjo izrjenega tatu, ropal je po trgovini in v kleti in prodajal svoj rop v oddaljenih krajih mesta. Teško je razumeti, kako je mogel vse to izvrševati v očigled svoje slabosti. Bil je majhen, slaboten, brez vsake moči, toda menda je umetnost tatvine mu dajala dovolj veliko moč, ostalo pa je poravnala njegova hinarška narava. Blazna ljubezen do denarja mu je narekovala vse zločine; svoj rop je skrival v zidovju, v duplinah, katere je skopal z lastnimi nohti. In kakor hitro je imel kaj nakradenega blaga, ga je občudoval, oboževal, cele ure je klečal ponoči pred nakradeno tujo lastnino in se pri tem smejal kot divja zver, ki

je po hudem boju premagala svojega nasprotnika in se potem veselila svojega plena. Bil je podoben hijeni, ki uživa radost pri mrtvaških kosteh, neprestano je ogledoval svoj denar, ga štel in poljuboval.

Neprestana tatvina v trgovini gospe Legrande je končno povzročila bankerot. Dobički so se manjšali kljub dohodkom. Sirotna udova niti slutila ni, da Derues spravlja dobičke, in sam Derues se je neprestano zgovarjal na druge vzroke, ki so ga bili vredni. Včasih so dobili razbito steklenico olja, žganja ali drugega blaga, in Derues je neprestano govoril gospodnji, da povzročajo to škodo podgane, kar preplavljajo klet. Končno, ko gospa Legrand ni mogla več plačevati računov za trgovino, je prepustila slednjo svojemu pomočniku, Deruesu. To se je zgodilo meseca februarja leta 1770. Derues je bil tedaj 25 in pol leta star in trgovska zbornica ga je sprejela med svoje člane. Naredila se je pogodba, da plača Derues dvanajststo frankov za trgovino in daje zastoj stanovanje udovi Legrand za devet let. Kakor hitro je bila trgovina prodana, se je znebila gospa Legrand upnikov, in Derues je že gledal, da upniki niso dobili ničesar iz trgovine, ker je ob pravem času zmaknil vse blago in ga skrnil, upnikom pa povedal, da gospa Legrand ni imeča ničesar v trgovini, da je on kupil trgovino, da pri njem nimajo ničesar iskati, in kar ima trgovina sedaj, je kupil sam s svojim denarjem.

Neki strijc Deruesa, ki je trgoval z moko v Chartres je redno prihajal v Pariz dvakrat na leto, da poračuna s svojimi dolžniki. Ukradena mu je bila tvota dvanajststo frankov, in Derues, njegov stričnik je sam šel z njim na policijo, da objavi tatvino. Toda kakor tedaj, ko je Derues ukradel 79 zlatnikov iz blagajne meniha, tudi sedaj ni bil nihče drugi v sobi tega trgovca kot Derues. Go-

stiničar, kjer je strijc Deruesa prenočeval je na to prisegel, toda strijc ni hotel imeti družinskega škandala. Da, celo varščino je postavil za Deruesa v svoti pettisoč frankov, katerih pa nikdar več ni videl, kajti Derues ni plačal blaga, in strijc je bil ob denar.

Derues se je posluževal vseh sredstev, celo najbolj nesramnih, da se je polasčeval lastne drugih ljudi. Neki kmetovalec mu je poslal nekoč tisoč funtov medu, da ga proda na komisijo. Minila sta dva, trije meseci, in kmetovalec je zahteval račun od prodaje. Derues je odgovoril, da medu še ni mogel prodati, in nove ovire in zamude so se pojavile. Ko je pa minulo več kot eno leto, je prišel grocer v Pariz, je preiskal sode in pronajdel, da je bilo petsto funtov prodanih. Zahteval je odškodnino od Deruesa, ki je pa prisegel, da ni nikdar sprejel več kot petsto funtov, in ker je kmetovalec poslal med na upanje in brez trgovske pogodbe, ni mogel zahtevati nobene odškodnine na sodniji.

FINO VINO

vedno dobite pri Josip Koželu. Belo niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Josip Kozely, 4734 Hamilton ave

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pi-jačo, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domače potrebe na steklenice in galone.

Cena zmerna! Dobra zaloga!
JOSIP KALAN,
6101 ST. CLAIR AVE.

National Drug Store
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. cestu. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Covori se slovensko in hrvaško. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvaško.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer

Telefon urada:
East 408 J.
Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

Zastopnik za "Cleveland Ameriko" v Leadville, Colo je naš rojak Mr. Anton Prijatelj, katerega priporočamo rojakom za pobiranje naročnine

OTVORITEV MODERNEGA SLOVEN. KEGLJIŠČA

Ljubiteljem kegljanja in slavnemu občinstvu sploh naznanjamo da v kratkem odpremo moderno slovensko kegljišče, opremljeno z vsem potrebnim za prve vrste kegljanje.

Društva, trgovci in drugi so prijazno vabljeni, da organizirajo kegljavske klube za tekmovanje med seboj. Mnogo lepih daril bo razdanih med letom med najboljše kegljavce. Kegljšče je prostorno, ima štiri vrste hodnikov, preskrbljeno z vso moderno opravo. Natančni dan otvoritve se posebej naznani. Obetajoč dobro in pošteno zabavo za jesenske in zimske dneve in večere, se priporočam za obilno udeležbo.

FRANK LAUSCHE, vodja
6125 ST. CLAIR AVE.